

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

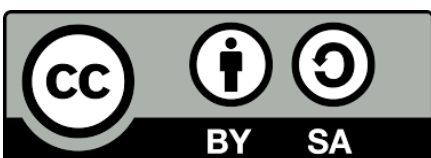

Τίτλος Μαθήματος: Πρώτες Βοήθειες για Γενικό Πληθυσμό

Ενότητα: Ξένα σώματα

Διδάσκοντες: Γιάνης Δημολιάτης (υπεύθυνος), Ευαγγελία Ντζάνη,
Αικατερίνη Καβλακούδη, Ελένη Γαλανοπούλου, Κωνσταντία-
Παρασκευή Γκινή

Τμήμα: Ιατρικής

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1) ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ: Δέρματος

Μύτης

Ματιού

Τραχείας - Πνεύμονα

Στομάχου - Εντέρου

1) Ξένα Σώματα

ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΔΕΡΜΑ (ΑΓΚΑΘΙΑ-ΑΧΙΝΟΙ κ.λπ.)

Τὰ ἀγκάθια, καὶ ἰδίως ἀπὸ ἀχινούς, εἶναι ἐνοχλητικά, κυρίως γιὰτὶ μπαίνουν στὰ πέλματα καὶ στὶς παλάμες. Συχνὲς ἐπαλείψεις μὲ λάδι τὰ κάνουν νὰ φουσκώσουν καὶ αὐτόματα νὰ ἔρθουν στὴν ἐπιφάνεια, μετὰ ἀπὸ μερικὲς ὧρες ἢ μέρες. Καλύτερα ὅμως εἶναι νὰ ἀφαιροῦνται ἀμέσως. Ἄφου πλύνουμε καλὰ τὴν περιοχὴ καὶ τὰ χέρια μας μὲ νερὸ καὶ σαποῦνι, καίμε μιὰ βελόνα καὶ σκαλίζουμε προοδευτικὰ τὸ δέρμα, γύρω ἀπὸ τὸ ἀγκάθι, ὥστε νὰ μεγαλώσουμε τὴν τρύπα ἀπὸ τὴν ὁποία μπῆκε. Ὑστερα, μὲ μιὰ μικρὴ πίεση μὲ τὰ δάχτυλα, εἶναι εὐκόλο νὰ βγεῖ τὸ ἀγκάθι. Ἄν ἔχει δημιουργηθεῖ μικρὴ αἱμορραγία, χρειάζεται κάποιον ἀντισηπτικὸ καὶ ἀσηπτικὴ ἐπίδεση.

ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤΗ ΜΥΤΗ

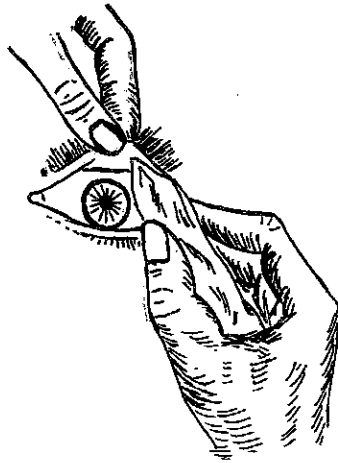
Τὰ ξένα σώματα τῆς μύτης, συνήθως, μὲ ἓνα ἐλαφρὸ φύσημα (ἐκπνοή, μὲ δύναμη, ἀπὸ τὴ μύτη) εἶναι εὐκόλο νὰ τὰ ἀπομακρύνει κανεὶς. Ἄν εἶναι μεγάλα ἢ ἔχουν προσκολληθεῖ στὸ τοίχωμα, λίγες σταγόνες ἀπ' αὐτὲς ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὸ συνάχι μποροῦν νὰ βοηθήσουν στὴν ἀποβολὴ τους, γιὰτὶ, μὲ τὴν ἀγγειοσύσπαση τοῦ βλεννογόνου τῆς μύτης, διευρύνεται ὁ χῶρος καὶ ἔτσι ξεκολλᾶνε μόνον τους.

ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΜΑΤΙ

Στὰ μάτια εἶναι εὐκόλο νὰ μποῦν μικρὰ ξένα σώματα, ἰδίως ὅταν ὑπάρχει σκόνη καὶ φυσάει ἀέρας. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἐλεύθερα σώματα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ τὰ ἐνσφηνωμένα, ποὺ προέρχονται ἀπὸ ρινίσματα μετάλλου (τόρνος).

Ὁδηγίες. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τρίβουμε τὰ μάτια ὅταν ἔχει μπαεῖ κάποιον ξένον σῶμα. Θὰ πρέπει νὰ τὰ κλείσουμε γιὰ λίγα λεπτά, ὥστε νὰ μαζευτοῦν δάκρυα ποὺ μποροῦν νὰ ἀπομακρύνουν τὸ ξένον σῶμα. Ἐνας ἄλλος τρόπος γιὰ νὰ ἀπομακρύνουμε

τὸ ξένο σῶμα εἶναι ὁ ἐξῆς: Τραβώντας τις βλεφαρίδες πρὸς τὰ πάνω, ἂν πρόκειται γιὰ τὸ ἐπάνω βλέφαρο, ἢ πρὸς τὰ κάτω, ἂν πρόκειται γιὰ τὸ κάτω, καὶ πιέζοντας συγχρόνως τὸ βλέφαρο στὸ μέσον του μὲ τὸ μικρὸ δάχτυλο (εἰκ. 1) ἢ μὲ ἓνα σπιρτόξυλο μπορούμε νὰ ἐκστρέψουμε τὸ βλέφαρο καὶ μὲ τὴ βρεγμένη ἄκρη ἑνὸς μαντηλιοῦ νὰ ἀπομακρύνουμε τὸ ξένο σῶμα. Ὑστερα μπορούμε νὰ ξεπλύνουμε τὸ μάτι χρησιμοποιώντας φυσιολογικὸ ὕδρῳ ἢ βρασμένο χαμομήλι ἢ καὶ σκέτο νερό.

Εἰκ. 1. Ἀφαίρεση ξένου σώματος ἀπὸ τὸ μάτι.

Ἄν πάλι τὸ ξένο σῶμα εἶναι ἐνσφηνωμένο, θὰ πρέπει νὰ κλείσουμε (π.χ. μ' ἓνα μαντήλι) τὸ μάτι καὶ νὰ στείλουμε τὸν ἄρρωστο στὸν εἰδικό, πού θὰ χρησιμοποιήσει μαγνήτη κ.λπ.

ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΤΡΑΧΕΙΑ-ΠΝΕΥΜΟ- ΝΕΣ (ΕΙΣΡΟΦΗΣΗ)

Ὅταν λέμε εἰσρόφηση, ἐννοοῦμε ὅτι ἢ τροφή ἢ κάποιο ξένο σῶμα, ἀντὶ στὸν οἰσοφάγο, ἔχει πάει στὴν τραχεία ἢ καὶ τὸν πνεύμονα. Αὐτὸ γίνεται συνήθως ὅταν εἰσπνέουμε βαθιὰ τὴν ὥρα πού τὸ στόμα ἔχει τροφή. Εὐτυχῶς ἢ τροφή ἢ τὸ ξένο σῶμα ἀποβάλλονται τις πρὸ πολλὰς

φορὲς μὲ τὸν ἰσχυρὸ βήχα. Στὰ παιδιά ὅμως τὰ πράγματα εἶναι πολὺ πρὸς τὸ δύσκολο γιατί δὲν μπορούν νὰ βήξουν δυνατὰ καὶ εὐκόλα πνίγονται (πνιγμονή). Στις περιπτώσεις αὐτὲς εἶναι κακὴ ἢ συνήθεια νὰ προσπαθοῦμε νὰ βγάλουμε τὸ ξένο σῶμα μὲ τὰ δάχτυλά μας καὶ πολὺτιμος καιρὸς χάνεται καὶ κινδυνεύουμε νὰ τὸ σπρώξουμε πρὸς βαθιά. Τὸ καλύτερο ἀπὸ ὅλα εἶναι νὰ ἀναποδογυρίσουμε τὸ παιδί (εἰκ. 2) καὶ νὰ δώσουμε μερικὰ χτυπή-

Εἰκ. 2. Ὁ πρὸς κατάλληλος χειρισμὸς (χωρὶς καθυστέρηση), γιὰ νὰ βγεῖ ἓνα ξένο σῶμα ἀπὸ τὸ λάρυγγα ἢ τὴν τραχεία ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ.

ματα, μὲ τὸ χέρι, ἀνάμεσα στὸς δυὸ ὄμους. Ἄν ἀποτύχουμε καὶ δυσκολεύεται πολὺ ἢ ἀναπνοή, θὰ πρέπει, μέχρι νὰ φτάσει ὁ γιατρός, νὰ ἐφαρμόσουμε τεχνητὴ ἀναπνοή στόμα μὲ στόμα.

ΚΑΤΑΠΟΣΗ ΞΕΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Τὰ μικρὰ παιδιά ἔχουν τὴν τάση νὰ καταπίνουν διάφορα ξένα σώματα. Ἀπ' αὐτά, τὰ μικρὰ καὶ στρογγυλά μπορούν νὰ περάσουν τὸ στομάχι καὶ νὰ ἀποβληθοῦν μὲ τὰ κόπρανα. Πάντως ἀπαγορεύεται νὰ δώσουμε καθαρτικό. Κακὴ εἶναι καὶ ἡ συνήθεια νὰ δίνουμε τροφή ὀγκώδη (χόρτα κ.λπ.), γιὰ νὰ

παρασύρουμε δήθεν το ξένο σώμα. Θα συνεχίσουμε με τη συνηθισμένη τροφή.

Όταν το ξένο σώμα είναι αιχμηρό (καρφίτσα, βελόνα, δξύ κόκαλο), χρειάζεται προσοχή, γιατί μπορεί να προκαλέσει διάτρηση του στομάχου ή του έντέρου με επακόλουθο την περιτονίτιδα.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις απαιτείται παρακολούθηση (άκτινοσκοπικός συχνός έλεγχος) σέ Νοσοκομείο και, με τά πρώτα συμπτώματα ή σέ μεγάλη καθυστέρηση αποβολής του ξένου σώματος, έγχείρηση.

**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων**

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

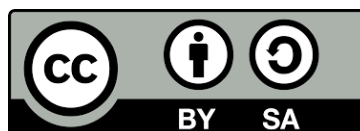
Σημειώματα

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Διδάσκοντες: Γιάννης Δημολιάτης (υπεύθυνος), Ευαγγελία Ντζάνη, Αικατερίνη Καβλακούδη, Ελένη Γαλανοπούλου, Κωνσταντία-Παρασκευή Γκινή. «Πρώτες Βοήθειες για Γενικό Πληθυσμό. Ξένα σώματα». Έκδοση: 1.0. Ιωάννινα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=1267>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

- Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Παρόμοια Διανομή, Διεθνής Έκδοση 4.0 [1] ή μεταγενέστερη.

[1] <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.